

ІНФОРМАЦІЯ

**про медико-біологічне нововведення,
яке рекомендоване для впровадження**

**КПКВ, ШИФР, № ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ, НАЗВА НДР ТА ТЕРМІН
ВИКОНАННЯ:** 6561040 (державні цільові програми), ПА.11.02, 0111U003249,
«Розробити короткострокові режими протитуберкульозної хіміотерапії для хворих на
ко-інфекцію туберкульоз/ВІЛ», 2011.01. – 2013.12.

НАЗВА НОВОВВЕДЕННЯ: Спосіб лікування хворих на ко-інфекцію
туберкульоз/ВІЛ із збереженою чутливістю мікобактерій туберкульозу до
антимікобактеріальних препаратів.

АНОТАЦІЯ.

В Україні визначають несприятливу епідеміологічну ситуацію щодо ко-інфекції туберкульоз/ВІЛ. Розробка способів лікування хворих на ко-інфекцію туберкульоз/ВІЛ є дуже актуальною, тому що кількість хворих із такою патологією збільшується, а ефективність лікування залишається низькою. Ефективність лікування цих хворих може підвищити тільки антиретровірусна терапія (АРТ), яку слід призначати протягом інтенсивної фази (ІФ) протитуберкульозної терапії або зразу ж після її завершення. Для уникнення ускладнень необхідно зменшити період одночасного прийому антимікобактеріальних та антиретровірусних препаратів в інтенсивному режимі лікування хворих. Кращим варіантом є інтенсифікація антимікобактеріальної хіміотерапії та зменшення її тривалості для підвищення ефективності та безпечного приєднання АРТ. Зазвичай для досягнення позитивних зрушень з боку туберкульозного процесу і можливості призначення АРТ доводиться подовжувати ІФ до 4-х і більше місяців і період одночасного застосування антиретровірусних і антимікобактеріальних препаратів. Проте можливий більш дієвий метод підвищення ефективності лікування туберкульозу у ВІЛ-інфікованих за рахунок посилення антимікобактеріальної активності режиму хіміотерапії шляхом застосування лише протитуберкульозних препаратів із бактерицидною дією. Серед нових протитуберкульозних препаратів фторхінолони, а саме моксифлоксацин, є найбільш перспективними препаратами для посилення режиму хіміотерапії.

Суть нововведення, яке пропонується до впровадження, полягає у застосуванні протягом 2-х міс інтенсивної фази хіміотерапії щоденно ізоніазиду, рифампіцину, піразинаміду та додатково моксифлоксацину, після чого розпочинають підтримуючу фазу тривалістю 4 місяці, протягом якої застосовують ізоніазид і рифампіцин, і на фоні

якої призначають антиретровірусну терапію.

Застосування режиму хіміотерапії з використанням моксифлоксацину дозволяє досягти підвищення частоти припинення бактерiovиділення на момент завершення основного курсу хіміотерапії на 37,5 %, зникнення клінічних симптомів захворювання та повного розсмоктування інфільтративних змін в легенях на 34,5 %, зниження частоти побічних реакцій на 46,6 % від поєднання антимікобактеріальної та антиретровірусної терапії за рахунок зменшення кількості антимікобактеріальних препаратів у режимі інтенсивної і підтримуючої фаз хіміотерапії та скорочення їх тривалості.

ПОКАЗАННЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ: хворі на ко-інфекцію туберкульоз/ВІЛ із збереженою чутливістю мікобактерій туберкульозу до антимікобактеріальних препаратів.

Апробація запропонованого способу проведена у терапевтичному відділенні хворих туберкульозом легень із супутніми захворюваннями ДУ "Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України".

На "Спосіб лікування хворих на ко-інфекцію туберкульоз/ВІЛ із збереженою чутливістю мікобактерій туберкульозу до антимікобактеріальних препаратів" одержаний деклараційний патент України № 77087 від 25.01.13 р. на корисну модель.

ПЕРЕЛІК НЕОБХІДНОГО ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОВВЕДЕННЯ: не потребує.

ПОСЛУГИ РОЗРОБНИКІВ ДЛЯ ОВОЛОДІННЯ НОВОВВЕДЕННЯМ:

Черенько, С. О. Спосіб лікування хворих на ко-інфекцію туберкульоз/ВІЛ із збереженою чутливістю мікобактерій туберкульозу до антимікобактеріальних препаратів / С. О. Черенько [та ін.] ; ДУ "Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України". – Київ. : НІФП, 2013. – 4 с. ; курси інформації та стажування; включення до навчального процесу кафедри фтизіатрії і пульмонології Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика.

УСТАНОВА-РОЗРОБНИК, АДРЕСА ТА РЕКВІЗИТИ. ДУ "Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України", 03680, м. Київ, вул. М. Амосова, 10, тел. 275-04-02, факс (044) 275-21-18.

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я ТА ПО-БАТЬКОВІ АВТОРІВ-РОЗРОБНИКІВ: Черенько С. О., Погребна М. В., Сенько Ю. О., Роєнко Г. М., Марченко Н. А.

КОНТАКТНИЙ ТЕЛЕФОН: (044) 275-41-33.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВПРОВАДЖЕННЯ: Погребна Марина Віталіївна.

ВИСНОВОК ВЧЕНОЇ РАДИ ІНСТИТУТУ.

Нововведення, що стосується лікування хворих на ко-інфекцію туберкульоз/ВІЛ із збереженою чутливістю мікобактерій туберкульозу до антимікобактеріальних препаратів є актуальним і має практичне значення.

Новизна розробки полягає у застосуванні протягом 2-х міс інтенсивної фази хіміотерапії щоденно ізоніазиду, рифампіцину, піразинаміду та додатково моксифлоксацину, після чого розпочинають підтримуючу фазу тривалістю 4 місяці, протягом якої застосовують ізоніазид і рифампіцин, і на фоні якої призначають антиретровірусну терапію, що дозволило досягти підвищення частоти припинення бактеріовиділення на момент завершення основного курсу хіміотерапії на 37,5 %, зникнення клінічних симптомів захворювання та повного розсмоктування інфільтративних змін в легенях на 34,5 %, зниження частоти побічних реакцій на 46,6 % від поєднання антимікобактеріальної та антиретровірусної терапії за рахунок зменшення кількості антимікобактеріальних препаратів у режимі інтенсивної і підтримуючої фаз хіміотерапії та скорочення їх тривалості.

Нововведення може бути впроваджено шляхом знайомства з ним на курсах інформації і стажування, семінарах, публікацій в наукових виданнях.

Нововведення рекомендовано до впровадження в практику роботи протитуберкульозних закладів України.

ДАНА РОЗРОБКА ГРИФУ СЕКРЕТНОСТІ НЕМАЄ.

Учений секретар

ДУ "Національний інститут фтизіатрії
і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського
Національної академії медичних наук України",
д-р мед. наук

В. О. Юхимець

Керівники теми:

Директор
ДУ "Національний інститут фтизіатрії
і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського
Національної академії медичних наук України",
академік НАМН України, д-р мед. наук, професор

Ю. І. Фещенко

Завідуюча відділенням фтизіатрії,
д-р мед. наук, професор

С. О. Черенько